

Андріана Іванова

м. Ужгород, Україна

Оксана Полякова

м. Київ, Україна

Периферія лексико-семантичного поля «незламність» у медіа-дискурсі

Abstract. *The article is devoted to the analysis of the periphery of the lexical and semantic field “invincibility” in the media discourse. The periphery consists of the less frequently used lexical units for rendering the lexical and semantic field “invincibility” in the media discourse. The material of the research is the official speeches of the President of Ukraine Volodymyr Zelensky and his official translation in English, which are published on the official website of the President of Ukraine.*

Key words: *periphery, lexical and semantic field, the notion of “invincibility”, the media discourse, lexical units*

Медіа-дискурс є надвичайно актуальним джерелом швидкої передачі та отримання інформації в Україні під час війни. Медіа-дискурс є особливим видом комунікації, що відбувається через медіа-платформи, такі як телебачення, радіо, газети, журнали, інтернет-сайти та соціальні мережі. Військово-політична тематика заповнила український медіа-дискурс. Переклад медіа-дискурсу з іноземних мов, зокрема англійської, на українську є нагальним питанням, оскільки зараз вирішується доля та майбутнє України, а тому українці ретельно відслідковують іноземний медіа-дискурс у перекладі. З урахуванням вищезазначених факторів, важливим є питання дослідження специфіки відтворення в українському перекладі лексичних одиниць, що належать до лексико-семантичного поля «незламність» в медіа-дискурсі [2, с. 228].

Лексико-семантичні поля є важливими складовими будь-якої мови, оскільки дозволяють точно передавати ідеї та концепції. Одним з таких полів є «незламність», яке включає в себе лексичні одиниці, що описують стійкість, незмінність та непохитність в різних контекстах. Проте, при перекладі цих лексичних одиниць на інші мови можуть виникати труднощі. Це може бути пов'язано з тим, що поняття «незламність» має різні відтінки в різних культурах та мовах, що призводить до труднощів в точному передаванні його семантики. Мета статті полягає в дослідженні периферії лексико-семантичного поля незламність. Матеріал дослідження – офіційні промови Володимира Зеленського, розміщені на сайті Президента України, та їх офіційний переклад англійською мовою [1, с. 3].

Під час дослідження виокремлено периферію лексико-семантичного поля «незламність» у медіа-дискурсі, тобто виявили лексичні одиниці, які вживаються рідко, або лише в поодинових випадках на позначення поняття «незламність» в українському перекладі медіа-дискурсу, тобто лексичні одиниці, які є найбільш віддалені від ядра лексико-семантичного поля «незламність». Наприклад, у репліці “Every time I meet with our soldiers, I see **not just a readiness to defend Ukraine, but a determination to win this war**” – «Щоразу, коли бачусь з нашими воїнами, я бачу **готовність не просто захищати Україну, а перемогати в цій війні**» [1, с. 3] лексико-семантичне поле «незламність» представлено одиницями «**готовність захищати/перемогати**» як символ незламності.

В іншій репліці “We are the **wall**” – «Ми – **стіна**» [1, с. 3] символом незламності є лексична одиниця “thewall” – «стіна», яка зустрілась лише один раз для відтворення лексико-семантичного поля «незламність» під час дослідження сучасного медіа-дискурсу.

Наступна репліка – “**The hammer and sword of our spirit and consciousness**” – «**Молот і меч нашого духу й свідомості**» [1, с. 3] – особливе поняття «незламності» та належить до периферії семантичного-поля «незламність», оскільки ми зустріли такий вислів лише один раз.

Наступне речення Президента України також унаочнює лексичну одиницю, яка також належить до периферії лексико-семантичного поля «незламність»: “This will make Ukraine a **beacon of confidence and security** for all of Europe – for our now joint allies and partners” – «І це зробить Україну **маяком впевненості та безпеки** для всієї Європи – для наших тепер уже спільних союзників і партнерів» [1, с. 3].

Наводимо ще одну лексичну одиницю з висловлювання Володимира Зеленського, яка належить до периферії ядра «незламність», тобто вживається достатньо рідко: “Ukraine does not want to depend only on partners – Ukraine aims and really can become a **donor of security** for all our neighbors once it can guarantee its own safety” – «Україна не прагне тільки залежати від партнерів – Україна прагне й реально може стати **донором безпеки** для всіх наших сусідів, коли зможе гарантувати захист собі» [1, с. 3].

Наступне висловлювання Президента України також містить лексичну одиницю, яка належить до периферії ядра «незламність»: “All those who after the arbitrariness of force felt that they are also being beaten, that they are also hurt, that these are blows to justice and truth, to freedom, to our **common tomorrow**” – «Кожен за кожного. Всі ті, хто після силового свавілля відчув: це б’ють і мене, це боляче й мені, це удари по справедливості й правді, свободі, по нашому **спільному завтра**» [1, с. 3].

Лексичну одиницю периферії семантичного поля «незламність» демонструє наступне висловлювання Президента України: «And I am confident that the Italian presidency next year will also be fruitful – for Ukraine, and for the protection of what unites us all, namely – belief in people, in humanity, in the idea that **the bright side of human nature** must overcome any aggressive intentions of any

dictators and war criminals» – “І я впевнений, що італійське головування наступного року теж буде плідним і для України, і для захисту того, що всіх нас єднає, а саме – віри в людей, у людяність, у те, що **світла сторона людської природи** має долати будь-які агресивні наміри будь-яких диктаторів і воєнних злочинців” [1, с. 3].

Лексичну одиницю, яка належить до периферії лексико-семантичного поля незламність, знаходимо в наступній репліці Президента України: “It is important that the actions, the concrete actions of millions of Ukrainians every day, every week, further streng then **the Ukrainian force**” – «Це важливо – щоб дії, конкретні дії мільйонів українців й українок кожного дня, кожного тижня ще більше зміцнювали **українську силу**» [1, с. 3]. Лексична одиниця на позначення поняття «незламності» “the Ukrainian force” – «українська сила» зустрічається дуже рідко у висловлюваннях Президента України.

Наводимо ще один приклад лексичної одиниці, що належить до периферії лексичного поля «незламність» з промови Президента України: “The main **act of courage** is endurance and completion of one's work to the end, despite everything” – «Головний **акт мужності** – витримка й доведення свого діла до кінця попри все» [1, с. 3], адже у висловлюванні знаходимо рідковживану у промовах президента України лексичну одиницю “act of courage” – «акт мужності» на позначення поняття «незламності».

Отже, периферію лексико-семантичного поля «незламність» утворюють лексичні одиниці, які вживаються рідко у перекладі, або в поодиноких випадках, а саме: “wall” – «стіна», “readiness to defend” – «готовність захищати», “determination to win” – «готовність перемагати», “the hammer and sword of our spirit and consciousness” – «молот і меч нашого духу й свідомості», “be a con of confidence and security” – «маяк впевненості та безпеки», “the bright side of human nature” – «світла сторона людської природи», “common tomorrow” – «спільне завтра», “donor of security” – «донор безпеки», “the Ukrainian force” – «українська сила», “act of courage” – «акт мужності».

Література

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України
URL: <https://www.president.gov.ua/> (дата звернення: 16.11.2023).
2. Полякова О.В., Гастинщикова Л.О., Щербина А.В. Відтворення мовної особистості Президента України Володимира Зеленського у військово-політичному дискурсі. *Закарпатські філологічні студії*. Ужгород: Гельветика. 2022. Т. 1. Вип. 26. С. 236-231.
3. Official website of the President of Ukraine
URL: <https://www.president.gov.ua/en/> (дата звернення: 16.11.2023).